broad ridge (?) on the N shore of former Lake Pelesa was selected for the settlement (Fig. 4). The settlement's territory was heavily damaged by a stock-raising complex that operated in the 1960s–1980s and a recent illegal quarry (Fig. 5). At present the severely damaged settlement occupies a roughly 160 x 50–100 m, forested area. This object should be ascribed to the non-stratified multi-period sandy site type.

In surveying the slopes of this quarry in 2015, it was determined that the settlement's cultural layer has survived and is 10–55 cm thick. The following stratigraphy was observed in the quarry's sides and in the walls of the pits that were dug: On top was a 15–22 cm thick layer of turf and sandy grey forest soil, under which lay a 10–55 cm thick layer of brown–grey sand, which is the settlement's cultural layer, followed by yellowish–whitish natural sand. The remains of a roughly 1 m diameter, up to 60 cm deep sunken hearth filled with grey charcoally sand were identified in the central part of the quarry's scarp (Fig. 6). Abundant sherds of hand built earthenware vessels with organic temper and isolated flint finds were discovered on the hearth's NW periphery (Fig. 7). The flint and pottery finds discovered in the settlement date it to the Mesolithic–Middle Neolithic.

Dovilas Petrulis

Nauradų kapinynas

2015 m. rugpjūčio mėnesį archeologas Dovilas Petrulis ir Lidija Petrulienė, lankydamiesi Bučių kaime (Panevėžio r., Naujamiesčio sen.) esančioje pamiškėje, kalnelio papėdėje aptiko archeologinių radinių. Apie rastas archeologines vertybes buvo informuotas KPD. 2016 m. kapinynas buvo įtrauktas į NKVR. Jis buvo įregistruotas Nauradų (Bučių) vardu (UK 39374).

Tai Šuojos upės kairiojo kranto ir į ją įtekančio Labos upelio pakrantės slėnyje esanti nežymi pakiluma, kurios beveik centrinėje dalyje išsiskiria maždaug 48 m ilgio R–V kryptimi, apie 17 m pločio, iki 2 m aukščio kalvelė, kurios paviršiuje matyti keletas didesnių akmenų. Teritorija apardyta ilgalaikių arimų, iškasinėta duobių, kalvelės Š krašte išsiskiria 9x5 m dydžio, 1 m gylio duobė. Kalvelės P ir V kraštai taip pat nukasti, teritoriją beveik R–V kryptimi kerta lauko keliukas, pati kalvelė apaugusi spygliuočiais ir lapuočiais medžiais, likusi teritorijos dalis dirvonuoja, pamažu užželia krūmais.

Jurgis Elisonas minį Bučių kaimą (Elisonas J., Archeologinių ir šiaip įdomių, tiek Panevėžio apskrities, tiek kitų artimų apylinkių, vietų sąrašas, kurį yra surinkę Panevėžio valstybinės gimnazijos mokiniai, *Švietimo darbas*, 1925, Nr. 5, p. 434). Rašoma, kad jame „stovi kalnelis, kurį vietos gyventojai vadina ,,Kakmilžiu". Bekasdami smėlį vietos gyventojai tenai randa žmogaus kaulų ir spėja, kad ten buvę milžinų kapai. Įdomu, kad sudavus į kalną akmeniu, viduje kažkas atsiliepia, kalnas dunda". Apie Bučių kaimą informacijos pateikia ir Petras Tarasenka (Tarasenka P., *Lietuvos archeologijos medžiaga*, Kaunas, 1928, p. 110). Teigiama, kad „ant Kakmilžio kalno randama žmonių kaulų ir senoviškų padarų".

2015 m. rugpjūčio 22 d. lankant šią vietą, šalia miško keliuko iškastoje smėlio duobėje aptikta archeologinių radinių. Žemės paviršiuje gulėjo 1,7 cm skersmens, 2,5 cm aukščio žalvarinis įvijinis žiedas su 4 apvijomis (1 pav.). Juostelės plotis – 5 mm, storis – 1,5 mm. Įvijos galai siaurėjantys. Žiedas pažeistas korozijos, pasidengęs žalia patina. Pagal M. Michelberto tipologiją žiedas priskiriamas I grupei ir datuojamas

1 pav. Žalvarinis įvijinis žiedas in situ. D. Petrulio nuotr.

Fig. 1. The bronze coil ring in situ

0 3 cm

2 pav. Įvijinis žiedas ir juostinės apyrankės. D. Petrulio nuotr.

Fig. 2. The coil ring and flat bracelets

III–IV a. 50 cm atstumu į V nuo žiedo radimo vietos iškastoje smėlio duobėje, žemių paviršiuje aptiktas griaučių fragmentas su archeologiniais radiniais. Atidengus kyšojusius kaulus, nuvalius viršutinį smėlio sluoksnį, išryškėjo dilbio (alkūnkaulis su stipinkauliu) kaulų fragmentas su 4 juostinėmis žalvarinėmis apyrankėmis. Apyrankių skersmuo – 5,6–5,8 cm, lankelių plotis – 1,2 cm, storis – 3 mm. Apyrankės irgi pažeistos korozijos, pažaliavusios. Jas nuvalius atsidengė ornamentas. Ornamentuota eglutės forma įstrižai su įkartėlėmis ir taškučiais. Tipologiškai pagal prof. M. Michelbertą šios trikampio pjūvio apyrankės skiriamos I grupei ir datuojamos vėlyvuoju romėnišku laikotarpiu (II–IV a.) (2 pav.). Aptikti radiniai perduoti į PKM. Juos restauravo B. Kaziukonienė.

Iš viso kapinyno teritorijoje surastos 5 įkapės ir dilbio kaulo dalis. Kaulai palikti radimvietės vietoje ir užkasti. Aptikti radiniai būdingi Šiaurės Lietuvos pilkapių grupei ir datuojami II–IV a.

Nauradai Cemetery

In 2015, Nauradai Cemetery (Panevėžys District) was discovered. A total of five grave goods (a coil ring and four flat bracelets) and part of a human forearm bone (Figs. 1, 2) were found in the cemetery. The discovered finds are characteristic of the North Lithuanian barrow group and date to the 2nd–4th centuries.

Darius Stončius, Zenonas Baubonis, Gintautas Zabiela

2015 m. Lietuvoje surasti nežinomi piliakalniai

2015 m. įvairiose Lietuvos vietose D. Stončius surado net 13 iki šiol nežinomų piliakalnių. Apie juos archeologai neturėjo jokių duomenų. Visi šie piliakalniai apaugę medžiais arba yra miškuose (Padaigai, Vepriai), todėl nėra matomi, nors yra greta kelių (Radiškis, Vilkatėnai) ir tarsi turėjo būti pastebėti anksčiau. Jie aprašomi abėcėlės tvarka.

Burniškė, Kelmės r., Kražių sen.
(N55°33'26.6"; E22°44'01.6")

Piliakalnis įrengtas apylinkėje dominuojančios Š–P kryptimi pailgos kalvos P dalyje. Aikštelė keturkampė, 50 m ilgio, 40 m pločio, su iki 2 m aukščio iškilusiu viduriu. Jos Š pusėje supiltas 8 m pločio, 0,3 m aukščio pylimas, kurio 2 m aukščio išorinis šlaitas leidžiasi į 2 m pločio